

Burdur İli Merkez İlçesine Bağlı Köy Adları Üzerine Bir Değerlendirme

An Evaluation on the Village Names of the Central District of Burdur Province

Aysun GÜNDÜZ ÖNAL*
Ali Osman YALKIN**

Öz

Milleti millet yapan en önemli unsur kültürdür. Kültür, kaynağını milletin hafızasından alır. Toplumun yaşadıkları; gelenek ve göreneklerde, dilde ve edebiyatta ortaya çıkar. Hafızası kuvvetli olan toplumlar, bu kültür hazinelerini gelecek nesillere aktararak geleceklerini muhafaza ederler. Bu ortak hafızanın içinde yer adları da vardır. Türkler, Orta Asya'dan göç ederken yanlarında getirdikleri yer adlarını, memleket özlemlerini gidermek ve yeni yerlerde gelecek nesillerini yeşertirken köklerini unutmamak amacıyla kullanmışlardır. Bu nedenledir ki Anadolu, Türk'ün hafızasına kazdığı yer adlarıyla doludur. Türk tarihine ve kültürüne ışık tutan pek çok malzeme, yer adlarından temin edilebilir. Yer adları hakkında yapılan çalışmalar, Türklerin yer adı verme geleneğini de gözler önüne serer.

Yer adı bilimi alanında Türkiye'de yapılan çalışmalar, son yıllarda hızlanmıştır. Tarihteki adlarla karşılaşırılarak yapılması uygun olduğunu düşündüğümüz bu çalışmalar, eski yer adlarını arşivden kurtarak bu adların günümüz yer adlarıyla beraber anılmasını sağlayacaktır. Bu çalışmada Burdur ili Merkez ilçesine bağlı köy adları, tarihteki adlarıyla beraber ele alınarak köken, ses ve yapı bilgisi yönünden değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yer adı bilimi, Burdur, köy adları.

Abstract

The most significant factor shaping a nation is its culture. Culture takes its source from memories of the nation. It has emerged in traditions, customs, languages, and literature. Societies with strong memories preserve themselves by transferring their cultural treasures to future generations. Place names are also a part of social memory. When Turks migrated from Central Asia, they used the location's names to fulfil their homesickness and did not forget their roots while they raised their future generations in these new places. For this reason, Anatolia is full of place-names engraved in Turkish memory. Many materials that shed light on Turkish history and culture can be obtained from place-names. Studies on place names have also revealed the Turkish tradition of naming places.

Studies in the field of toponymy in Turkey have increased in recent years. These studies, which should be compared with the names in history, will save the old place names from the archive and contribute to the use of these names together with today's place names. In this

* Öğr. Gör. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, e-posta: aysun.onal@alanya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5561-9175.

** Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, e-posta: aliyalakin@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0326-1578.

study, the village names of the Merkez district of Burdur province were examined together with their historical names and evaluated in terms of origin, phonetic, and structural information.

Keywords: Toponymy, Burdur, village names.

Giriş

Batı'da "toponimi" terimiyle adlandırılan yer adı bilimi, Yunanca *topos* "yer" ve *onoma* "ad" kelimeleriyle oluşturulmuştur (Yusifov-Kerimov, 2017, s. 17). "Yer adlarının manasını, teşekkürünü, ortaya çıkışını, dağılığını inceleyen bu bilim; Tarih'in, Coğrafya'nın, Folklor ve diğer bazı disiplinlerin yardımcısı olarak bilim sisteminde oldukça önemli bir yere sahiptir." (Karaboran, 1984, s. 97). Bu adlar gelişigüzel verilen adlar değildir. Hepsinde insanların hafızalarında yaşattıkları önemli olaylar ve kendi köklerini bilme isteği yatmaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmaların artması, yer adlarının ülke açısından öneminin kavranmış olduğunu göstermektedir. Tespit edilebilen her bir yer adı, sonraki kuşaklara aktarılabilen bir kültür hazinesidir. Bu adları kayıt altına almak ve dil malzemesi olarak kullanmak, milletin tarihî ve kültürel gelişimini izlemek isteyenler için değerli bir kaynak oluşturacaktır.

Türkler, vatanlarına ad verirken en çok tabi oldukları boy ve cemaat adlarını yaşatmak istemişlerdir. Bu adların verilmesinde eski Türk töresinin ve geleneklerinin etkisini de belirtmek gerekmek. Şöyle ki ilk önce kişi adı olmuş kelimeler, sonraki dönemlerde kavim adı olarak kullanılmaya başlanmıştır. 13. yüzyıl tarihçisi Reşidüddin'e göre bütün Oğuz boylarının adları, onların onde gelenlerinin isimlerinden meydana gelmiştir (Amanoğlu, 1999, s. 61-62). Bu boyalar zamanla cemaat ve obalara ayrılmış, Oğuz boylarının etkisini devam ettirerek çeşitli adlar almışlardır. Belki bir bitki ismine -bölgедe o bitki yetişmese bile- cemaat adı olarak rastlanabilmektedir. Bu açıklamaya Burdur'un köylerinden Erikli örnek gösterilebilir. Bu ismi bitki adı olarak değerlendirmek yanlış olacaktır. Elbette ismin kökenine bakıldığında bitki adı kaynaklı görülebilir; fakat Erikli, aslında Oğuz cemaatlerinden gelen bir ad olup Türkay (2001)'ın ve Halaçoğlu (2011)'nun çalışmalarında bu şekilde kayıtlıdır.

Bunların dışında Türklerin göç ettiğleri yerlerde var olan yer altı ve yer üstü zenginlikleri, yörenin coğrafi özellikleri, sahip olduğu hayvan çeşitleri de yer adı olarak kullanılabilmektedir. Bu adları tespit edebilmek için yeni yer adlarını eski şekilleriyle karşılaştırmak, bunu yaparken de arşiv belgelerinden ve haritalardan yararlanmak önemlidir. Burdur ili Merkez köy adları üzerine yapılan bu çalışmada, yukarıda bahsedilen özellikler tespit edilmeye çalışılmıştır. Yer adları arşivlerde yer alan şekilleriyle karşılaştırılıp tarihî gelişimleri belirlendikten sonra köken, ses ve yapı bilgisi bakımından değerlendirilmiştir.

1. Burdur İli Merkez İlçesine Bağlı Köyler

Bu bölümde köyler alfabetik sırayla dizilmiş, köylerin Burdur il merkezine uzaklıkları parantez içinde verilmiştir. Köylerin bağlı bulunduğu bir yerleşim biriminden başka bir yerleşim birimine bağlanması veya statü değiştirmesi ile ilgili bilgiler, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi belgelerinden alınmıştır. İlgili belgelerin genel ağ bağlantıları "Kaynaklar" bölümünde yer almaktadır.

1.1. Aksu (23 km): Köylerimiz 1928 (s. 490)'de Belönü nahiyesine bağlı olarak görülen Aksu, Köylerimiz 1981 (s. 28)'de ise Merkez ilçe sınırları içerisinde yer alır. Köy, adını içinden geçen temiz sudan almıştır.

1.2. Akyaka (18 km): 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 62)'de ve Köylerimiz 1981 (s. 30)'de "Akyaka" adıyla geçer ve köyun adında günümüze kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır. Köyun adını kurulduğu yerdeki beyaz renkli topraktan aldığı düşünülmektedir.

1.3. Akyayla (26 km): Köylerimiz 1968 (s. 30)'de "Akyayla" adıyla kaydedilmiş olan köyun eski adı "Halebi" olarak verilmiştir. 1841 yıldan önce Burdur kazasına Urfa-Halep sancığından göçlerin yaşadığı bilinmektedir (Güzel, 2018, s. 271). Köyün "Halebi" adını almasında bu göçlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Önceleri Bucak kazasına bağlı olan Halebi köyü, 17 Mayıs 1934'te Burdur il merkezine bağlanmıştır. Köy, "Akyayla" adını ise yükseltisinin fazla olması dolayısıyla almıştır.

1.4. Askeriye (7 km): Köyun adı, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 65)'de "İskerye" olarak geçer. Bu okunuşun yanlış olması kuvvetle muhtemeldir. Çünkü köyun adı, söz konusu kaynaktan başka bir yerde "İskerye" olarak geçmez. 1873 tarihli Kiepert haritasında, bugünkü şecline yakın olarak "Asker" adı kullanılmıştır. Köylerimiz 1928 (s. 489)'de ise "Askeriye" ismiyle kayıt altına alınmıştır. Köyün yakınında bulunan Kişi köyünün, bu adın verilmesinde etkili olduğu düşünülmektedir.

1.5. Aşağı Müslümanlar (31 km): Köyun yerleşim alanı, antik bir şehrin kalıntılarıyla kaplıdır. Köylerimiz 1928 (s. 489)'de "Müslümler" adıyla kaydedilmiştir. 1530 tarihli haritada, bugünkü Aşağı Müslümanlar köyünün bulunduğu alanda "Bigi" adlı bir köy bulunmaktadır. Bu ad, "Müslümler" köyünün eski adı olmalıdır. T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi 253-10461 yer numaralı belgede İrle (Yeşilova) kazasına tabi "Müslümler Cemaati"nden bahsedilmektedir. Buna göre Müslüman adı, Müslüman Cemaatinden gelmektedir. Aşağı Müslümanlar köyü, 28 Ekim 1954'te Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazanın Merkez nahiyesine bağlanmıştır.

1.6. Aziziye (39 km): Sarıkentli Yörüklerinin yerlesi bir köydür. "Aziziye" ismi, Sultan Aziz'in adını yaşatmak için verilen ve "Aziz Yurdu" anlamına gelen bir isimdir (Umar, 1993, s. 145). Köylerimiz 1928 (s. 490)'de aynı adla Belönü nahiyesine bağlı olarak kaydedilmiştir. Köylerimiz 1968 (s. 128)'de ise köyun yeni adı "Çamoluk", eski adı "Aziziye" şeklinde verilmiştir. "Çamoluk" ismi, köyde çamların bol olmasıyla ilgili olmalıdır.

1.7. Başmakçı (47 km): Isparta vilâyetinin Keçiborlu nahiyesine bağlı Küçük Başmakçı köyü, 2 Haziran 1943'te buradan alınarak Burdur'un Yeşilova kazasına bağlanmıştır. Buna göre köyun eski ismini "Küçük Başmakçı" olarak vermek gereklidir. 23 Mayıs 1975'te ise Yeşilova ilçesinden alınan Başmakçı köyü, Burdur Merkez ilçesi Merkez bucağına bağlanmıştır. Köyun adı, Başmakçı Cemaatinden gelmektedir. Başmakçı Cemaati, Yiva boyundan, Necib Cemaati Tâifesindendir (Halaçoğlu, 2011, s. 252). *Başmak* "ayakkabı", *başmakçı* ise "ayakkabıcı" demektir (Paçacıoğlu, 2016, s. 110).

1.8. Bayındır (14 km): 1522 yılında yapılan tahrirde de aynı adla kayıtlıdır (Sarı, 2000, s. 78). Köyun adı, Bayındır Boyundan gelmektedir (Halaçoğlu, 2011, s. 260). Ercilasun (2008, s. 18-19), *Bayındır* kelimesinin "zengin" anlamına gelen *bay* kökünden türediğini ve Reşîdüddin'de kayıtlı olan *Bayandur* biçiminin de "zengin, zengince" demek olduğunu belirtir.

1.9. Bereket (19 km): Köyun tarihteki adı "Moatra"dır. Moatra, Psidia'da bulunan küçük bir İlk Çağ kentidir. Umar (1993, s. 577), bu adın aslinin *Modra* olduğunu, "Ma'nın

Adra/Odra'sı yani erkeği" anlamına geldiğini, başta bulunan *Mo/Ma* kelimesinin ise Ana Tanrıça'nın halk ağzında aldığı şekil olduğunu söyler. Orta Asya'dan Anadolu'ya yapılan göçlerden sonra bölgeye Bereketlü Cemaati gelip yerleşmiştir. Köyun şimdiki adı, bu cemaatten gelmektedir. Bereketlü Cemaati, Konar-Göcer Ekrâd Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 209). Bereket köyü, *Köylerimiz 1928* (s. 489)'de de bugünkü adıyla anılmaktadır.

1.10. Beşkavak (22 km): *Köylerimiz 1928* (s. 490)'de de aynı adla kaydedilmiştir. Köy, adresi içerisindeki kavak ağaçlarından almış olmalıdır.

1.11. Boğaziçi (35 km): *Köylerimiz 1968* (s. 96)'de de "Boğaziçi" şeklinde kayıtlıdır. Köyun bu adı almasında kurulduğu boğaz etkili olmuştur. Boğaziçi köyü, Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.12. Bozlar (43 km): Köyun adı, Bozlar Cemaatinden gelmektedir. Söz konusu cemaat, Türkman Yörükâni Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 219). *Köylerimiz 1928* (s. 490)'de Belönü nahiyesine bağlı olarak kaydedilen bu köyun adında bugüne kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.13. Büğdüz (15 km): 1500'lü yillardan beri Burdur sınırları içinde yer almaktadır. Köye adresini veren Büğdüz Boyu, Üç Okların Deniz Han Oğulları kolundandır (Halaçoğlu, 2011, s. XXXIX). Ögel (2010, s. 352), *Büğdüz* adının kökünü, Eski Türkçede "sihirbaz, hikmet sahibi kimse" anlamında olup Kâşgarlı çağında ise "akilli, becerikli" anlamına bürünüen *bügü* sözcüğüne dayandırmaktadır. Ögel (2010, s. 353), ikinci bir ihtimal olarak bu adın "pehlivan" anlamındaki *büke* isminden türetilmiş olabileceğini belirtir. Ercilasun (2008, s. 23), Ögel'in ileri sürdüğü ihtimalleri morfolojik açıdan sağlam bulur. Ancak Büğdüz adının anlamının kaynaklarda "mütevazı, alçak gönüllü, hizmet eden" olarak verilmesi sebebiyle söz konusu ihtimallerde semantik bir uyuşmazlık bulunduğu söyler. Ercilasun (2008, s. 24)'a göre *Büğdüz* kelimesi, "kıvrım, köşe, eğim" anlamına gelen *bük* isminden türetilmiştir.

1.14. Cimbilli (38 km): Köyun adı, Sarıkêcili Yörüklerinden olan Cinbilli Cemaatinden gelmektedir. Bu cemaat, "1841 Yılı Burdur Kazası Nüfus Defteri"nde kursal yerleşmeler içinde konar-göcer olarak kayıtlı olan cemaatlerden biridir (Güzel, 2018, s. 131). Cimbilli; *Köylerimiz 1928* (s. 489)'de, *Köylerimiz 1968* (s. 117)'de ve *Köylerimiz 1981* (s. 119)'de "Cimbilli" adıyla yer alır. Türkiye Türkçesi ağızlarında geçen *cimbilli* kelimesi, "çapaklı" anlamına gelir (DS, C. II, s. 975). Bunun yanında ağızlarında *cimbil* kelimesine benzeyen *çimbıl* "çapak" (DS, C. II, s. 1176) ve *cimbıl* "küçük üzüm salkımı, üzüm salkımındaki küçük salkımcıklar" (DS, C. II, s. 921) sözcükleri de bulunmaktadır. *Cimbilli* adının kökenini tam olarak tespit etmek mümkün görünmemekle birlikte bu adın "çapak" anlamına gelen *çimbıl/cimbıl* kelimelerinden gelmiş olması muhtemeldir. Bu köy, 1936'da Merkez nahiyesine bağlı iken buradan alınarak Yeşilova kazasına dâhil edilmiştir. 3 Şubat 1942'de ise Yeşilova kazasından alınarak tekrar Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.15. Çallıca (47 km): Pisidia Dönemi'ne ait "Kormasa" adlı antik bir kent bulunmaktadır. Bu kent, bazı araştırmacılar tarafından Çallıca'ya lokalize edilmektedir. Ancak "Kormasa"nın konumu hususunda görüş ayrılıkları bulunmaktadır (Umar, 2008, s. 96-98). Köyun adı, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 63)'de "Çallu"dur. Bu köyun adının Çallu Cemaatinden geldiği düşünülmektedir. Çallu Cemaati, Yiva Boyundandır (Halaçoğlu, 2011, s. 502). *Köylerimiz 1928* (s. 490)'de "Eğneş"

ismiyle Sertaç nahiyesine bağlıdır. *Köylerimiz* 1968 (s. 124)'de ise köyun yeni adı "Çallica", eski adı "Eğneş" olarak geçer.

1.16. Çatağıl (14 km): Köyun adı, 1522 yılında yapılan tahrirde "Mandırı"dır (Ustaoğlu, 2016, s. 45). Yunanca *mandra* kelimesinden türetilen *mandırı* kelimesi, "koyun, keçi gibi süt veren hayvanların barındırıldığı, süt ve süt ürünlerinin elde edildiği yer" anlamına gelir (Karaağaç, 2015, s. 509). Umar (1993, s. 543), Anadolu'da görülen bütün "mandra" kökenli kelimelerin yukarıdaki köken ve anlamla bağlantılı olmadığını, çoğunu *Ma-(Adra)* "Ma'nın erkeği" kelimesinin Helen dilinde çarpitilarak kullanılmasından kaynaklandığını belirtir. Köyun adı, *Köylerimiz* 1928 (s. 489)'de "Mandırına", *Köylerimiz* 1968 (s. 718)'de ise "Çatağıl" olarak kayıtlıdır. Köyun şimdiki adı, "iki yolun birleştiği kavşak" anlamına gelen *çat* kelimesiyle Eski Türkçede de kullanılan ve "barınak" anlamına gelen *agıl* (Paçacıoğlu, 2016, s. 44) kelimesinin birleştirilmesiyle oluşmuştur.

1.17. Çendik (14 km): 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 63)'de "Çendik" adıyla kayıtlı olup günümüze kadar aynı adla anılmıştır. Köyun adını bir cemaat isminden almış olması muhtemelde kaynaklarda bununla ilgili herhangi bir bilgiye ulaşlamamıştır. Çendik kelimesi, Türkiye Türkçesi ağızlarında "et tahtası, trtrık" gibi anlamlara gelir (DS, C. II, s. 1135).

1.18. Çine (15 km): 1522 tarihli tahrirde "Çine" adıyla Burdur'a bağlı bir köydür (Ustaoğlu, 2016, s. 45). *Köylerimiz* 1928 (s. 489)'de de aynı adla yer alır. *Köylerimiz* 1968 (s. 235)'de ise köyun yeni adı "Gökpınar", eski adı "Çine" olarak kayıtlıdır. Köyun adı Çine Cemaatinden gelmektedir. Çine Cemaati, Avşar Boyundan Maraş Yörükleri Tâifesindendir (Halaçoğlu, 2011, s. 577). Moğolca kökenli olan *çine* kelimesi, "kurt" anlamına gelir (Eyuboğlu, 1998, s. 146).

1.19. Düğer (31 km): 1522 yılında yapılan tahrirde de aynı adla yer alır (Ustaoğlu, 2016, s. 45). Bu köy, adını Oğuz boyalarından olan Döger'den almaktadır (Halaçoğlu, 2011, s. 680). Ercilasun (2008, s. 14-15), bu adın "yuvarlak" anlamına gelen *töger* olarak düşünülebileceğini belirterek bu kelimeyi "dönmek, yuvarlak olmak" anlamı verebilecek **tö-* fiil köküne dayandırır. Düğer köyü, 28 Ekim 1954'te Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazanın Merkez nahiyesine bağlanmıştır.

1.20. Erikli (37 km): 1522 yılında yapılan tahrirde Eğirdir kazasının Eğirdir nahiyesine bağlı bir köy olarak aynı adla yer almaktadır (Ustaoğlu, 2016, s. 45). Sonraki dönemde Sertaç nahiyesi Kozluca köyüne bağlı bir mahalle iken 21 Haziran 1948'de bağımsız bir köy hâline getirilmiştir (Tunc, 2018, s. 331-332). Köyun adını etrafındaki erik ağaçlarından aldığı söylenmektedir. Ancak Burdur'a komşu bölgelerde Erikli (Eriklü/Erüklü) Cemaati bulunmaktadır (Türkay, 2001, s. 304). Bu sebeple köyun adı, Erikli Cemaatinden gelmiş olmalıdır. Bu adın "kuvvet, güç, kudret" anımlarına gelen *erk* (Paçacıoğlu, 2016, s. 249) kelimesiyle ilgili olması muhtemeldir.

1.21. Gökçebağ (12 km): Köyun adı, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 63)'de "Çerçin"dir. *Köylerimiz* 1928 (s. 489)'de "Çerçin", *Köylerimiz* 1968 (s. 231)'de ise "Gökçebağ" adıyla kayıtlıdır. Adını, köyde bulunan üzüm bağlarından alan Gökçebağ, "güzel, hoş bağ" anlamına gelir.

1.22. Günalan (13 km): Köyun kurulduğu yerde İlk Çağ'da adı "Malgastara" olan bir Psidia kenti bulunmaktadır. Umar (1993, s. 539), *Malga* kelimesinin anlamını saptayamasa da Astra'nın "akıntı" anlamına geldiğini belirtir. Bu iki kelimenin

birleştirilmesiyle oluşturulan ve “Malga Deresi” anlamına gelen bu isim, şimdi Askeriye Çayı olarak bilinen derenin o dönemdeki adıdır. Köyun 1478 yılına ait defterdeki adı “Lengömi”dir (Sarı, 2000, s. 81). Yanlış bir okunuş olduğu düşünülen “Lengömi” adı, *Köylerimiz* 1928 (s. 489)’de “Lengüme” şeklinde dir. Umar (1993, s. 515), *Lengüme* adının Helen dilinde “köy, köyü” anlamına gelen *Koine*’den bozma olduğunu söyler; fakat *Len* kelimesinin kökenini saptayamaz. Anlamı tam olarak tespit edilemeyen “Lengüme” adının “Belengüme”den kısaltılarak kullanılıyor olması muhtemeldir. *Güme* kelimesi, Türkiye Türkçesi ağızlarında “avcı kulübesi, bağ ve bostana yapılan basit bekçi kulübesi” anımlarına gelir (DS, C. III, s. 2222). Belki de bölge, o dönemde bu amaçla kullanılmaktaydı. Güneş’e karşı konumlandırılmış köyun bugünkü ismi olan *Günanan*, “Güneş alan, aydınlık alan” gibi anımlara gelir.

1.23. Güneyyayla (19 km): Köyun adı, 1478 yılında yazılan defterde “Marmala” (Sarı, 2000, s. 81), *Köylerimiz* 1928 (s. 489)’de “Marmara” olarak kaydedilmiştir. *Köylerimiz* 1968 (s. 251)’de ise köyun yeni adı “Güneyyayla”, eski adı ise “Marmara” olarak verilmiştir. Umar (1993, s. 549), *Marmara* kelimesinin Helen dilinde “mermer” anlamına gelen *marmaron*’un çoğul biçimini olduğunu belirtir. Köyde bulunan mermer ocakları düşünüldüğünde Umar’ın açıklaması, akla yatkın gelmektedir. Köyun konumu itibarıyla güneyde bulunması ve rakımının yüksek olması dolayısıyla köye daha sonra “Güneyyayla” adı verilmiştir.

1.24. Hacılar (25 km): Köyun adı, 1522 senesinde Isparta kazasına tabi olarak kaydedilmiş olan Hacılar Cemaatinden gelmektedir (Sarı, 2008, s. 238). Söz konusu cemaat, Konar-Göçer Türkman Ekrâdi Yörükâni Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 337). Önceleri Burdur ili Yeşilova kazasına bağlı olan Hacılar köyü, 3 Şubat 1942’de Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.25. Halıcılar (11 km): Köyun adı, 1478 yılına ait kaynakta “Sala” olarak geçmektedir (Sarı, 2000, s. 80). *Köylerimiz* 1928 (s. 489)’de de aynı adla kayıtlıdır. *Köylerimiz* 1968 (s. 327)’de ise köyun yeni adı “Karcılar”, eski adı “Sala” şeklinde verilmiştir. Umar (1993, s. 697), *Sala* adının “kutlu/güzel geçit” anlamına geldiğini belirtir ve buna köyun doğal bir geçitte kurulmasını dayanak gösterir. Türkay’ın eserinde (2001, s. 547) Türkman Tâifesinden olan Salalı/Salalu Cemaati bulunmaktadır. *Sala* adı, bu cemaatten gelmiş olmalıdır. Burdur’un köylerinde halı dokumacılığı yaygın olduğundan köy, daha sonraları “Halıcılar” ismini almıştır.

1.26. İğdeli (48 km): 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 65)’de “İğdelü” adıyla Gölhisar kazasına bağlı bir köy olarak kayıtlıdır. Köye adını veren, İğdecik Delüsü Cemaatidir (Sarı, 2008, s. 261).

1.27. İlyas (46 km): Köy, 1530 tarihli haritada da “İlyas” adıyla kayıtlıdır. Umar (1993, s. 338)’a göre “İlyas” adlarının çoğu, Peygamber İlyas ile ilgili değildir. Luvi diliyle ardılı dillerde “boğaz, geçit”i anlatan *İlla* kelimesinden ya da bununla türetilmiş *Ilwa/İlba* “geçitlik” kelimesinden bozmadır. 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 25)’de “Hamîd Livâsı, Kişi ve Cemaat Adları” arasında yer almaktadır. Bu köy, adını İlyas Cemaatinden almış olmalıdır. Söz konusu cemaat, Yörükân Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 368).

1.28. Kapaklı (31 km): Köyun adı, *Köylerimiz* 1928 (s. 490)’de de “Kapaklı” olarak geçmektedir. Bu ad, Kapaklı Cemaatinden gelmektedir. Kapaklı Cemaati, Bayındır Boyundandır (Halaçoğlu, 2011, s. 1181).

1.29. Karacaören (32 km): Köyün tarihteki adı "Mallos"tur. *Burdur 1973 İl Yıllığı* (s. 110)'nda adı geçen Psidia kentçigi olan Mallos, bugünkü Karacaören köyunün sınırları içindedir. Umar (1993, s. 540)'a göre *Mallos* kelimesinin aslinin *Mala* olması ve bunun da "elma" anlamına gelmesi olasıdır. 1517 yılındaki ismi "Karaca Viran" olan köyün bu dönemdeki adı, Karaca Viran Cemaatinden gelmektedir (Sarı, 2008, s. 124). *Köylerimiz 1928* (s. 489)'de de "Karaca Viran" olarak kaydedilen bu köyün adı, "viran" kelimesinin olumsuz çağrışımı nedeniyle sonradan değiştirilmiştir.

1.30. Karaçal (29 km): 1532 yılında yapılan tahrirde "Karacalu" adıyla kayıtlara geçmiştir (Sarı, 2008, s. 211). Köy, adını Karaçallı Cemaatinden almıştır. Karaçallı Cemaati, Yörükân Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 399). *Köylerimiz 1928* (s. 489)'de "Karaçal" olarak geçen bu köyün adında daha sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır. Karaçal köyü, Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.31. Karakent (31 km): Umar (1993, s. 529), bugünkü Karakent köyü yakınılarında, Üveyk Burnu üzerinde, İlyas Tepesi'nde kalıntıları bulunan İlk Çağ kenti Lysinia'dan bahseder. Buradan yola çıkarak köyün İlk Çağ'daki adının "Lysinia" olduğu söylenebilir. Köyün bugünkü adı olan "Karakent" ise bu adı, boyu ve tâfesi belli olmayan Karakent Cemaatinden almaktadır (Türkay, 2001, s. 408). 1478 yılında yapılan tahrirde Burdur'a bağlı olan Karakent (Sarı, 2000, s. 81)'in adında bugüne kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır. Köy, Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.32 Kartalpınar (26 km): *Köylerimiz 1968* (s. 490)'deki adı "Yukarısıülemiş"tir. Bu ad, Sülemeşli Cemaatinden gelmektedir. Bu cemaat, Yörükân Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 584). *Köylerimiz 1968* (s. 330)'de ise köyün adı bugünkü şeklini alarak "Kartalpınar" olmuştur. Köyün bu adı almasında yükseltisi etkili olmalıdır; çünkü Anadolu'da yüksek olan yerlere bazen "Kartal" adı verilebilmektedir.

1.33. Kavacık (37 km): Umar (1993, s. 538), Burdur Gölü yakınında bir Psidia kentçiginden bahseder. Bu kentçığın adı "Malgasa"dır ve şimdiki Kavacık köyunün yerinde kuruludur. Umar, Luwi dilinden gelen "Malgasa" adının *Assa* (yerleşim; köy, kent, kasaba) kısmını tanımlamış olsa da *Malga* kısmını anlamlandıramamıştır. Köy, 1530 tarihli haritada "Kavacık" adıyla kayıtlıdır. Bu ad, Kavacık Yörükleri Cemaatinden gelmektedir. Bu cemaat, İğdir Boyundan, Teke Türkmenleri Tâifesindendir (Halaçoğlu, 2011, s. 1350). Burdur vilayeti Merkez kazasına bağlı olan Kavacık, 1936'da Yeşilova kazasına bağlanmıştır. 28 Ekim 1954'te ise Yeşilova kazasından alınarak tekrar Merkez kazanın Merkez nahiyesine bağlanmıştır.

1.34. Kayaaltı (18 km): Köyün adı, 1478 yılında yapılan tahrirde (Sarı, 2000, s. 81) ve *Köylerimiz 1928* (s. 489)'de "Kravgaz" olarak kayıtlıdır. *Köylerimiz 1968* (s. 335)'de ise bugünkü şekliyle verilmiştir ve eski adı olarak da "Kırvagaz" not edilmiştir. Umar (1993, s. 435), "Kravgaz-Gravgaz" şekillerinde kullanılan bu adın *Kraka* (Dorukyeri) adının Helenleşme döneminde tepe veya akarsu olabilmek, eril biçim alabilmek için sonuna -s eklenmesiyle ortaya çıktığını söyler. Köyün yeni adının "Kayaaltı" olmasının ve köyün bir kayalıkta, dorukta bulunmasının yukarıdaki açıklamasını sağlamlaştırdığını belirtir. Zekiyev (2006, s. 102), "Ön ve Orta Asyalı yerli Türklerin karlarla kaplı tüm dağlık yerleri eski Yunanlılara Kaukas dağıları (kayalık ak dağlar) veya kroukas (kayalık karlı dağlar) diye tanıttıkları"nı söyler. Zekiyev (2006, s. 179)'e göre *Kafkas*'ın İskitçe adları olan *Kaukas* (*Kavkas*) ve *Kroukas* sözcüklerinin ilk kısımlarındaki *kau*/*kui* Türkçede "beyazlık, aklık",

kırau ise “kırç, kar” anımlarına gelir. Her iki sözcüğün ikinci kısmı olan *kas* ise “kaya, kayalık dağ” demektir. Türkiye Türkçesi ağızlarında *kaş* biçiminde geçen bu sözcük, “sarp kayalıklar, uçurum; tepe, dağ” gibi anımlarda kullanılmaktadır (DS, C. IV, s. 2677-2678). Tarih araştırmacısı Hayati Kuzucu da 17.10.2022 tarihinde yapılan sözlü görüşmede, Zekiyev'in *Kroukas* adının etimolojisiyle ilgili olarak verdiği izah doğrultusunda *Kırvagaz*'ın “Kıpçak Türkçesindeki *kırav* ‘kıraqı, gri renkli’ (<*kıragu*)¹ ile *kas* ‘dağ, yüksekçe tepe’ kelimelerinin birleşmesiyle oluştuğu” yönünde görüş bildirmiştir.

1.35. Kayış (26 km): *Köylerimiz* 1928 (s. 490)'de Belönü nahiyesine, *Köylerimiz* 1968 (s. 340)'de Çeltikçi nahiyesine bağlı olarak gösterilen bu köyun adında bugüne kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır. Köy, adını Kayış Cemaatinden almıştır. Kayış Cemaati, Konar-Göcer Türkman Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 429).

1.36. Kocapınar (38 km): 1530 tarihli haritadaki adı Kurd'dür. Yeşilova ilçesine bağlı olan Kürt köyunün adı, 6 Mart 1942'de Kocapınar olarak yeniden düzenlenmiştir (Tunç, 2018, s. 331). Köyun adı, *Köylerimiz* 1968 (s. 367)'de de “Kocapınar” olarak kaydedilmiştir. Bu adı almasında, içinden geçen büyük su kaynağı etkili olmuştur. Kocapınar köyü, Burdur ilinin Yeşilova Merkez bucağına bağlıken 23 Ağustos 1975'te buradan alınarak Burdur Merkez kazasına bağlanmıştır.

1.37. Kozluca (45 km): 1478 yılında yapılan tahrirde İrlé kazasına bağlı olarak aynı adla kaydedilmiştir (Sarı, 2000, s. 76). *Köylerimiz* 1928 (s. 490)'de ise Sertaç nahiyesine bağlı olarak gösterilen bu köyun adı, tarihi boyunca değişmemiştir. 23 Şubat 1968'de belediye statüsü kazanan Kozluca, günümüzde köy statüsündedir. Bu köy, adını Kozluca Cemaatinden almaktadır. Kozluca Cemaati, Yörükân Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 460).

1.38. Kökez (18 km): 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 66)'de Kökez/Kokes adlarıyla kayıtlıdır. *Köylerimiz* 1928 (s. 491)'de aynı adla yer alan köy, Bucak kazasına bağlıdır. *Köylerimiz* 1968 (s. 377)'de Burdur Merkez ilçe Merkez bucağına bağlı olduğu görülmektedir. Köyun adı, Kökes/Göges Cemaatinden gelmiş olmalıdır. Bu cemaat, Yörükân Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 322). Kökez sözcüğü, geçirdiği ses değişimelerine bağlı olarak Eski Anadolu Türkçesinde *göğez* ~ *gögezi* biçimlerinde olup “lâciverde yakın mavi renk” (TS, C. III, s. 1728) anlamına gelmektedir.

1.39. Kumluca (29 km): Tarihî kaynaklarda Burdur iline bağlı “Kumluca” adında bir köy bulunmamaktadır. Köy halkı tarafından köyun eski adının “Soğanlı” olduğu söylemeye de kaynaklarda bu isme rastlanmamıştır. Yerleşilen alan kumluk olduğu ve civarda kum ocakları bulunduğu için köy “Kumluca” adını almış olmalıdır.

1.40. Kurna (8 km): 1522 yılında aynı adla Burdur kazasına bağlı olarak gösterilmiştir (Sarı, 2000, s. 81). *Köylerimiz* 1928 (s. 489)'de “Kurna” ismiyle Burdur'un Merkez köyleri arasında yer alır. *Köylerimiz* 1968 (s. 541)'de ise köyun adı “Yakaköy” olarak kaydedilmiş, eski adı olarak da “Kurna” yazılmıştır. Köy, adını Kurna (nâm-ı diğer

¹ /v/ ~ /w/ </g/ dudaksılaşması, sadece Kıpçak Türkçesine özgü olmayıp Türk dilinin tarihî ve çağdaş birçok lehçesinde görülen bir ses değişimeleridir. Eski Türkçedeki *kıraqı* “kıraqı” sözcüğü, Tarihî Kıpçak Türkçesinde *kıraç* ~ *kıravu* ~ *ķrov* (Toparlı vd., 2014, s. 144-145) ve Çağatay Türkçesinde *kıraqı* ~ *kıraç* biçimlerinde geçer (Ünlü, 2013, s. 623-624). Bu sözcük, Azerbaycan Türkçesinde, Türkçe sözcüklerin sonundaki /-AğI/ ses grubunun /-Ov/ biçimine dönüşmesine bağlı olarak *grov* biçimindedir (Buran-Alkaya, 2013, s. 82). *Kıraqı* sözcüğünün /v/’li türevleri, Türkiye Türkçesi ağızlarında da bulunmaktadır: *giravi* (DS, C. III, s. 2053) ~ *giravu* (DS, C. III, s. 2051) ~ *kıraç* (DS, C. IV, s. 2827) ~ *kıravu* (DS, C. IV, s. 2818).

Caferli/Caferlü) Cemaatinden almış olmalıdır. Bu cemaat, Türkman Ekrâdi Tâifesindendir (Türkay, 2001, s. 229, 472).

1.41. Kuruçay (16 km): 1478 yılında yapılan tahrirde de aynı adla Burdur'a bağlı olarak görülen köyün (Sarı, 2000, s. 87) adında bugüne kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır. Yapılan kazılarda ortaya çıkarılan Kuruçay Höyüğu, köyün önemini artırmaktadır. Burdur Gölü'ne bakan bir tepede konumlanmış olan bu höyükün çevresi derin dere yataklarıyla çevrili olmasına rağmen köyün niçin "Kuruçay" adını aldığıni belirlemek zordur. Köye ad verildiği zamanlarda derelerin suyunun kuraklık dolayısıyla çekilmiş olması muhtemeldir.

1.42. Sarıova (21 km): Köylerimiz 1928 (s. 489)'de de aynı adla kayıtlıdır. Bu köy, karstik bir arazide yer alır, bu nedenle tarım alanı sınırlıdır (Güzel, 2018, s. 125). Köyün adı, toprağının rengi dolayısıyla verilmiş olmalıdır.

1.43. Soğanlı (22 km): 1478 yılında yapılan tahrirde de "Soğanlı" adıyla kaydedilen köy (Sarı, 2000, s. 82), bugüne kadar aynı adla anılmıştır. Köy, adını Soğanlı Afşarı Cemaatinden almıştır. Bu cemaat, Avşar Boyundandır (Halaçoğlu, 2011, s. 2044).

1.44. Suludere (15 km): Bu köy, Kırvangaz ve Büğdüz çaylarının birleşerek suladığı bir vadide kurulmuştur (Kuzucu, 2011, s. 2). Köye adını veren de bu çaylardır. Köylerimiz 1928 (s. 489)'de de "Suludere" olarak kaydedilen köyün adında daha sonra bir değişiklik olmamıştır.

1.45. Taşkapı (15 km): Köy, adını Yukarı Çine'deki "Kapı Taş"tan almış ve bu ad, daha sonra ağızlarda değişime uğrayarak "Taşkapı"ya dönüşmüştür (Çevik, 2018, s. 7). Köylerimiz 1928 (s. 489)'de de "Taşkapı" adıyla Burdur Merkez kazasına bağlı olarak gösterilen köyün adında günümüze kadar bir değişiklik olmamıştır.

1.46. Ulupınar (44 km): Köylerimiz 1928 (s. 493)'de Dirmil nahiyesine bağlı olarak kaydedilen köy, adını büyük bir su kaynağından almıştır. İdari olarak Yeşilova'ya bağlı olan Ulupınar, 21 Aralık 1987'de buradan alınarak Burdur Merkez ilçesi Merkez bucağına bağlanmıştır.

1.47. Yarıköy (24 km): 1522 tarihli defterde Burdur kazasına bağlı olarak kaydedilen "Yar köyü" (Ustaoğlu, 2016, s. 45), bugünkü Yarıköy olmalıdır. 1971'de meydana gelen depremden sonra yeni yerinde tekrar kurulan ve "deprem köyü" olarak adlandırılan bu köy, adını fay hattı üzerinde bulunması nedeniyle almış olmalıdır. Yarı köyü, Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de buradan alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.48. Yassığüme (21 km): Köyün tarihi çok eskilere dayanır. 1522'de "Yassı Göreme" adıyla kayıtlara geçirilmiştir (Sarı, 2000, s. 82). Fakat bu ad yanlış okunmuş olmalıdır. Köylerimiz 1928 (s. 489)'de de "Yassı güme" olarak kaydedilen köyün adında sonradan herhangi bir değişiklik olmamıştır. Çevik (2019, s. 25-26), bir rivayete göre Sarıkeçililer diye bilinen çobanların göçebelikten yerleşik biçimde geçerken çadırlarını küme hâlinde ve çadırın üst kısmını da yassı biçimde yapmasına bağlı olarak köyün adının "Yassı Küme" olarak anılmaya başlandığını, zamanla söyleyiş farklılığından dolayı "Yassığüme"ye evrildiğini söyler. Fakat bizce köy, adını Yassı Cemaatinden almış olmalıdır. Bu cemaat, Karkin Boyundan, Gölhisar Yörükleri Tâifesindendir (Halaçoğlu, 2011, s. 2320). Yassığüme köyü, önceleri Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de buradan alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.49. Yaylabeli (35 km): Köy, 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 65)'de "İnaran" adıyla kayıtlıdır. Köylerimiz 1928 (s. 489)'de ise "İnar" adıyla Burdur Merkez nahiyesinin köyleri arasındadır. 1936'da Merkez kazasından alınarak Yeşilova'ya bağlanmıştır. 3 Şubat 1942'de ise Yeşilova kazasından alınarak Merkez kazasına yeniden bağlanmıştır. Köyün adı, Köylerimiz 1968 (s. 551)'de "Yaylabeli" olarak geçmektedir. Köy, yayla yolları üzerinde kurulduğu için bu adı almış olmalıdır.

1.50. Yazıköy (23 km): 438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I (s. 68)'de de köyün adı bugünkü gibi "Yazı"dır. Köy, Burdur Gölü'nün çevresinde kurulmuştur. Gölün yanında oluşan bir ovada yer aldığı için "Yazı" adı verilmiş olmalıdır. Çünkü *yazı* kelimesi, Türkiye Türkçesi ağızlarında "ova, kır" gibi anlamlara gelir (DS, C. VI, s. 4218). Yazı köyü, Burdur ili Yeşilova kazasına bağlıken 3 Şubat 1942'de buradan alınarak Merkez kazaya bağlanmıştır.

1.51. Yeşildağ (27 km): 1478 yılında yapılan tahrirde "Gölde" adıyla Burdur kazasına bağlı olarak kaydedilmiştir (Sarı, 2000, s. 80). Umar (1993, s. 453), "Gölde" adının *Kolida* kelimesinden türetildiğini, bu kelimenin de "Kula tapınucusı" gibi bir anlamı karşıladığı belirtir. Luvi dilinde ve onun ardılı dillerde kullanılan *Kula* kelimesini araştırırken de bu kelimenin iki anlamda kullanıldığını tespit etmiştir: Bunlardan biri "Artemis'i kasteden tanrı adı", diğerisi de "sarı"dır (s. 482). Köylerimiz 1928 (s. 489)'de de "Gölde" adıyla kaydedilen köy, Köylerimiz 1968 (s. 567)'de ise "Yeşildağ" adıyla geçmektedir. Köy, yeşil bir dağın eteklerinde yer aldığı için bu adı almıştır.

Burdur ili Merkez ilçesine bağlı köy adları, veriliş eğilimlerine göre aşağıdaki tabloda sınıflandırılmıştır:

Tablo 1. Burdur İli Merkez İlçesine Bağlı Köy Adlarının Toponimik Dağılımı

Boy ve cemaat adlarıyla ilgili olanlar	Aşağı Müslüman, Başmakçı, Bayındır, Bereket, Bozlar, Büğdüz, Cimbilli, Çalıca, Çine, Düber, Erikli, Hacılar, İğdeli, İlyas, Kapaklı, Karacaören, Karaçal, Karakent, Kavacık, Kayış, Kozluca, Kökez, Kurna, Soğanlı, Yassığüme
Yer şekilleri ve fiziki çevreyle ilgili olanlar	Boğaziçi, Çatağıl, Gökçebağ, Günalan, Güneyyayla, Kayaaltı, Kumluca, Taşkapı, Yarıköy, Yaylabeli, Yazıköy
Suyla ilgili olanlar	Aksu, Kartalpınar, Kocapınar, Kuruçay, Suludere, Ulupınar
Renklerle ilgili olanlar	Akyaka, Akyayla, Sarıova, Yeşildağ
Bilinen kişilerle ilgili olanlar	Aziziye
Tarım ürünleri ve bitki adlarıyla ilgili olanlar	Beşkavak
Askerlikle ilgili olanlar	Askeriye
Eşyayla ilgili olanlar	Çendik
Meslekle ilgili olanlar	Halıcılar

2. Köken Bakımından Köy Adları²

2.1. Türkçe Kökenli Köy Adları

Köy adlarının büyük çoğunluğunu Türkçe kökenli kelimeler oluşturur: *Aksu*, *Akyaka*, *Akyayla*, *Başmakçı*, *Bayındır*, *Beşkavak*, *Boğaziçi*, *Bozlar*, *Büyüdüz*, *Çallica*, *Çatağıl*, *Çendik*, *Düger*, *Erikli*, *Güneylan*, *Giineyyayla*, *Halıcılar*, *İğdeli*, *Kapaklı*, *Karacaören*, *Karaçal*, *Kartalpınar*, *Kavacık*, *Kayaaltı*, *Kayış*, *Kocapınar*, *Kökez*, *Kumluca*, *Kuruçay*, *Sarıova*, *Soğanlı*, *Taşkapi*, *Ullupınar*, *Yassığüme*, *Yaylabeli*, *Yeşildağ*.

2.2. Yabancı Kökenli Köy Adları

Askeriye ← **Ar.** ‘askeriyye (OTAL, 44)

Aziziye ← **Ar.** ‘azīziyye

Bereket ← **Ar.** bereket (OTAL, 87)

Çine ← **Moğ.** çine (TDES, 146)

İlyas ← **Ar.** İlyās ← **İbr.** Eliyah/Eliyahu³

Kurna ← **Ar.** қurne (OTAL, 528)

2.3. Türkçe+Farsça Kökenli Köy Adları

Gökçebağ ← **T.** gökçe + **Far.** bāğ (OTAL, 64)

Suludere ← **T.** sulu + **Far.** derre (OTAL, 176)

Yarıköy ← **T.** yarı + **Far.** kūy (OTAL, 532)

Yazıköy ← **T.** yazı + **Far.** kūy (OTAL, 532)

2.4. Türkçe+Arapça Kökenli Köy Adı

Aşağı Müslümanlar ← **T.** aşağı + **Ar.** müslim (OTAL, 741) + [+ler]

2.5. Türkçe+Soğdca Kökenli Köy Adı

Karakent ← **T.** kara + **Soğd.** känt (EUTS, 106)

2.6. Arapça+Türkçe Kökenli Köy Adı

Hacılar ← **Ar.** ḥāci^ī (TAS, 330) + [+lar]

2.7. Farsça+Türkçe Kökenli Köy Adı

Kozluca ← **Far.** گوْلۇچا (KBS/I, 550) + [+lu] + [ca]

3. Ses Özellikleri Bakımından Köy Adları

3.1. Türkçe Kelimelerde Ses Olayları

3.1.1. Ünlülerde Ses Olayları

3.1.1.1. Birincil Uzun Ünlülerin Kısalması

² *Cimbilli* adının kökeni tespit edilememiştir.

³ bk. Harman, 2000, s. 160.

Eski Türkçeden itibaren var olduğu bilinen⁴, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinin bir bölümünde varlığını sürdürün birincil uzun ünlüler⁵, Burdur ili Merkez ilçesine bağlı köy adlarında iz bırakmadan kısalarak normal süreli ünlülere dönmüştür:

ağıl << **āgıl* “ağlı” (ATAUÜ, 249)

ak < **āk* “ak, beyaz” (ATAUÜ, 249)

bayındır ← **bāy* “zengin” (ATAUÜ, 251)

beş < **bēṣ* “5” (ATAUÜ, 264)

boz < **bōz* “boz” (ATAUÜ, 259)

çal < **çāl* “kır, gri” (ATAUÜ, 252)

dağ << **tāğ* “dağ” (ATAUÜ, 254)

gök << **kōk* “mavi” (ATAUÜ, 268)

gün << **kūn* “gün, güneş” (ATAUÜ, 270)

kapak < **kāpaḱ* “göz kapağı” (ATAUÜ, 252)

kökez ← **kōk* “mavi” (ATAUÜ, 268)

kuru ← **kūr* “kuru” (ATAUÜ, 262)

sarı << **sāriḡ* “sarı” (ATAUÜ, 253)

soğan << **sōğun* “soğan” (ATAUÜ, 260)

taş < **tāṣ* “taş” (ATAUÜ, 254)

ulu ← **ūl* “temel, duvar temeli” (ATAUÜ, 261)

yar < **yār* “uçurum” (ATAUÜ, 255)

yayla ← **yāy* “yaz” (ATAUÜ, 255)

yazı ← **yāz-* “çözülmek, dağılmak” (ATAUÜ, 256)

yeşil ← **yāṣ* “taze, yeşil” (ATAUÜ, 255)

3.1.1.2. Ünlü Düzleşmesi

/-ı-/ <-/-u-/: *bayındır* << *bayandur*⁶, *pınar* << *buñar* (TDES, 332)

3.1.1.3. Ünlü Daralması

/-ı-/ <-/-a-/: *aşağı* << *aşağı* (TSD, 79), *bayındır* << *bayandur*⁷

/-ü-/ <-/-ö-/: *düğer* << **töger*⁸

3.1.1.4. Diğer Ünlü Değişmesi

/-a-/ << /-u-/: *boğaz* << *boğuz* (TSD, 95)

⁴ bk. Tuna, 1960.

⁵ bk. Tekin, 1975; Korkmaz, 1995.

⁶ bk. Ercilasun, 2008, s. 18-19.

⁷ bk. Ercilasun, 2008, s. 18-19.

⁸ bk. Ercilasun, 2008, s. 14-15.

3.1.1.5. Sıra Değiştirme

İki köy adında ince sıradanlaşma görülür:

güme “bağ ve bahçedeki tek odalı ev” << *kongu* (KBS/I, 395)

yeşil << *yaşıl* (EUTG, 622)

3.1.1.6. Ünlü Türemesi

/-i-/ < /-Ø-/: *erik* < *erk* (TSD, 249)

3.1.2. Ünsüzlerde Ses Olayları

3.1.2.1. Ötümlüleşme

/d-/ < /t-/: *dağ* << *tağ* (OY, 170), *düğer* << **töger*⁹

/g-/ < /k-/: *gök* < *kök* (ETG, 283), *güme* “bağ ve bahçedeki tek odalı ev” << *kongu* (KBS/I, 395), *gün* < *kün* (ETG, 285)

3.1.2.2. Ötümsüzleşme

/p-/ < /b-/: *pınar* << *buñar* (TDES, 332)

3.1.2.3. Sızıcılılaşma

/h-/ < /k-/: *halı* << *kalıñ* “kadına çeyiz olarak verilen şey (DLT)” (KBS/I, 402)

/-ğ-/ < /-g-/, /-ġ-/: *ağıl* < *ağıl* (TSD, 44), *aşağı* << *aşağı* (TSD, 79), *boğaz* << *boğuz* (TSD, 95), *düğer* << **töger*¹⁰, *iğde* << *yigdä* (EUTS, 295)

/-ğ-/ < /-g-/ < /-k-/: *büğdüz* < *bügdüz* < *bükdüz*¹¹

/-ğ/ < /-ġ/: *dağ* << *tağ* (OY, 170)

3.1.2.4. Akıcılaşma

/-y-/ < /-d-/: *kayış* < *kadış* (DLT/IV, 249) ← **kad-* “döndürmek” (KBS/I, 484)

3.1.2.5. Dudaksılaşma

/-m-/ < /-n-/: *güme* “bağ ve bahçedeki tek odalı ev” << *kongu* (KBS/I, 395)

/-v-/ < /-y-/: *ova* < *oya* (TSD, 486)

3.1.2.6. Diğer Ünsüz Değişmesi

/-n-/ < /-ŋ-/: *pınar* << *buñar* (TDES, 332)

3.1.2.7. Ünsüz Benzeşmeleri

3.1.2.7.1. Gerileyici Ünsüz Benzeşmesi

/-mb-/ < /-nb-/: *cimbil* < *cinbil* (DS/II, 975)

3.1.2.7.2. İlerleyici Ünsüz Benzeşmesi

/-nd-/ < /-nt-/: *çendik* < *çentik* (KBS/I, 231)

⁹ bk. Ercilasun, 2008, s. 14-15.

¹⁰ bk. Ercilasun, 2008, s. 14-15.

¹¹ bk. Ercilasun, 2008, s. 23-24.

3.1.2.8. Ünsüz Düşme ve Kaybolmaları¹²

3.1.2.8.1. Ünsüz Düşmesi

/Ø-/ </y-/: *iğde* << *yigdä* (EUTS, 295)

/-Ø-/ </-k-/: *kavacık* < *kavak+cik*

/-Ø-/ </-η-/: *hali* << *kalın* “kadına çeyiz olarak verilen şey (DLT)” (KBS/I, 402)

3.1.2.8.2. Erime

/-Ø/ </-w/ </-b/: *su* < *suw* < *sub* (OA, 111)

/-Ø/ < */-ğ/ </-ğ/: *kapı* << *kapığ* (OA, 98), *koca* << *kocağ* (TSD, 398), *kuru* << *kuruğ* (EUTS, 187), *sarı* << *sarığ* (ETG, 293), *ulu* << *ulug* (ETG, 304), *yassi* << *yassığ* (TSD, 753), *yayla* << *yaylag* (TSD, 675)

3.1.2.8.3. Yutulma

/-Ø-/ </-ğ-/: *kapak* << *kapğağ* (TSD, 336), *güme* “bağ ve bahçedeki tek odalı ev” << *konğu* (KBS/I, 395)

3.1.2.9. Eskicil Biçimin Korunması

Kökez adı, /k-/ ve /-k-/ sesleri dolayısıyla eskicil biçimini korumaktadır. Eski Türkçe *kōkez* (KBS/I, 376) kelimesi, çeşitli ses olayları sonucunda Eski Anadolu Türkçesinde *gögez* ~ *gögezi* “lâciverde yakın mavi renk” (TS/III, 1728); Türkiye Türkçesi ağızlarında ise *gögez* “koyu mor (renk)” (DS/III, 2131), *gögezi* ~ *gönezi* ~ *gövez* ~ *gövezi* ~ *güvezi* “koyu kırmızı, vişne çürügü renk; gök mavisi” (DS/III, 2170), *güvez* “yeşil ile mor arası bir renk” (DS/III, 2241) biçimlerine dönüşmüştür.

3.2. Alıntı Kelimelerde Ses Olayları

3.2.1. Ünlülerde Ses Olayları

3.2.1.1. Ses Karşılanması

Bir dilde bulunmayan bir ses, ona yakın bir sesle yer değiştirir. Arapça ve Farsçanın uzun ünlüler, Türkçede bazı durumlarda imla gereği korunmakla birlikte genellikle normal süreli ünlülerle karşılaşır. Arapça ve Farsçanın kısa ünlüler ise çoğunlukla ünlü uyumları için değiştirilir (Yıldız, 1999, s. 327-328). İncelenen köy adlarındaki ses karşılanması örnekleri şunlardır:

/-i/ </-ī/: *haci* << Ar. *ħāci* (TAS, 330)

/-ö-/ </-ū-/: *köy* < Far. *kūy* (OTAL, 532)

3.2.1.2. Birincil Uzun Ünlülerin Kısalması

/-a-/ </-ā-/: *bağ* << Far. *bāğ* (OTAL, 64), *haci* << Ar. *ħāci* (TAS, 330), *İlyas* < Ar. *İlyās*

/-i-/ </-ī-/: *aziziye* << Ar. *‘azīziyye*

¹² Boz (2001)'un konu hakkındaki sınıflandırma ve inceleme yöntemi esas alınmıştır.

¹³ Süreksiz bir ünsüz olan /g/’nin kaybolması, yanındaki ünlünün açıklığı içinde süreklileşip erimesiyle mümkündür (Yıldız, 2021, s. 180).

3.2.1.3. Ünlü Kalınlaşması

/-a/ < /-e/: *kurna* < Ar. *ḳurne* (OTAL, 528)

3.2.1.4. Ünlü Yuvarlaklaşması

/-o-/ < /-a-/: *koz* << Far. *ḡawz* (KBS/I, 550)

/-ü-/ < /-i-/: *müslüm* < Ar. *muslim* (OTAL, 741)

3.2.2. Ünsüzlerde Ses Olayları

3.2.2.1. Ötümsüzleşme

/k-/ < /ğ-/: *koz* << Far. *ḡawz* (KBS/I, 550)

3.2.2.2. Sızıcılılaşma

/-ğ/ < /-g/: *bağ* << Far. *bāğ* (OTAL, 64)

3.2.2.3. Ünsüz Düşme ve Kaybolmaları

3.2.2.3.1. Ünsüz Düşmesi

/Ø-/ < /'-/: *askeriye* << Ar. *'askeriyye* (OTAL, 44), *aziziye* << Ar. *'azīziyye*

3.2.2.3.2. Erime

/-Ø-/ < /-w-/: *koz* << Far. *ḡawz* (KBS/I, 550)

3.2.2.3.3. Ünsüz Tekleşmesi

/-r-/ < /-rr-/: *dere* < Far. *derre* (OTAL, 176)

/-y-/ < /-yy-/: *askeriye* << Ar. *'askeriyye* (OTAL, 44), *aziziye* << Ar. *'azīziyye*

4. Yapı Bakımından Köy Adları

4.1. Basit Yapılı Köy Adları

Basit yapılı köy adları, çoğunlukla yabancı kökenli kelimelerden oluşmaktadır. Bilindiği üzere Türkçe bir ek almamış yabancı kökenli kelimeler, basit yapıdadır:

Askeriye ← Ar. *'askeriyye* (OTAL, 44)

Aziziye ← Ar. *'azīziyye*

Bereket ← Ar. *bereket* (OTAL, 87)

Bozlar (← *boz+lar*)

Çine ← Moğ. *çine* (TES, 146)

Hacilar (← Ar. *haci+ T. lar*)

İlyas ← Ar. *İlyās* ← İbr. *Eliyah/Eliyahu*¹⁴

Kurna ← Ar. *ḳurne* (OTAL, 528)

¹⁴ bk. Harman, 2000, s. 160.

4.2. Türemiş Yapılı Köy Adları

Bu yapıdaki köy adlarında genellikle {+CA}, {+CX}, {+IX} addan ad türetme eklerinin kullanıldığı görülür:

- Başmakçı* (\leftarrow *başmak+çı*)
- Bayındır* (\leftarrow *bay+an+dur*)¹⁵
- Büğdüz* (\leftarrow **bü-k+düz*)¹⁶
- Cimbilli* (\leftarrow *cimbil+li*)
- Çallica* (\leftarrow *çal+li+ca*)
- Çendik* (\leftarrow *çent-ik*) (KBS/I, 231)
- Düğer* (\leftarrow **tö-g+e-r*)¹⁷
- Erikli* (\leftarrow *erik+li*)
- Halıcılar* (\leftarrow *hali+ci+lar*)
- İğdeli* (\leftarrow *iğde+li*)
- Kapaklı* (\leftarrow *kapak+lı* \leftarrow *kap-gak*) (TTG, 70)
- Kavacık* (\leftarrow *kavak+cık* \leftarrow *kav+ak*) (TSD, 351)
- Kayış* (\leftarrow *kad-ış* \leftarrow **kad-* “döndürmek”) (KBS/I, 484)
- Kozluca* (\leftarrow *koz+lu+ca*)
- Kökez* (\leftarrow *kök+ez*) (KBS/I, 376-377)
- Kumluca* (\leftarrow *kum+lu+ca*)

4.3. Birleşik Yapılı Köy Adları

Türkçe yer adlarında birleşik yapılar, Eski Türkçeden beri en yaygın kullanılan yapılardır ve bunlar daha ziyade ad ve sıfat tamlaması kuruluşundadır (Şahin, 2007, s. 9).

4.3.1. Ad Tamlaması Kuruluşundaki Köy Adları

4.3.1.1. Belirtisiz Ad Tamlaması Kuruluşundaki Köy Adları

- Boğaziçi* (\leftarrow *boğaz+Ø* + *iç+i*)
- Kayaaltı* (\leftarrow *kaya+Ø* + *alt+i*)
- Yaylabeli* (\leftarrow *yayla+Ø* + *bel+i*)

4.3.1.2. İyelik Eki Düşürülmüş Ad Tamlaması Kuruluşundaki Köy Adları

- Karacaören* (\leftarrow *karaca* + *ören+Ø*)
- Kartalpinar* (\leftarrow *kartal* + *pinar+Ø*)
- Yarıköy* (\leftarrow *yarı* + *köy+Ø*)
- Yassigüme* (\leftarrow *yassi* + *güme+Ø*)
- Yazıköy* (\leftarrow *yazı* + *köy+Ø*)

¹⁵ bk. Ercilasun, 2008, s. 18-19.

¹⁶ bk. Ercilasun, 2008, s. 23-24.

¹⁷ bk. Ercilasun, 2008, s. 14-15.

4.3.2. Sıfat Tamlaması Kuruluşundaki Köy Adları

Aksu ($\leftarrow ak + su$)

Akyaka ($\leftarrow ak + yaka$)

Akyayla ($\leftarrow ak + yayla$)

Aşağı Müslümanlar ($\leftarrow aşağı + müslimler$)

Beşkavak ($\leftarrow beş + kavak$)

Gökçebağ ($\leftarrow gökçe + bağ$)

Güneyyayla ($\leftarrow güney + yayla$)

Karaçal ($\leftarrow kara + çal$)

Karakent ($\leftarrow kara + kent$)

Kocapınar ($\leftarrow koca + pınar$)

Kuruçay ($\leftarrow kuru + çay$)

Sarıova ($\leftarrow sari + ova$)

Suludere ($\leftarrow sulu + dere$)

Taşkapı ($\leftarrow taş + kapı$)

Ulupınar ($\leftarrow ulu + pınar$)

Yeşildağ ($\leftarrow yeşil + dağ$)

4.3.3. Sıfat-fiil Grubu Kuruluşundaki Köy Adı

Günalan ($\leftarrow gün + al-an$)

Sonuç

Burdur ili Merkez ilçesine bağlı köy adlarının toponimik dağılımları oransal olarak aşağıdaki grafikte yer almaktadır:

Grafik 1. Burdur İli Merkez İlçesine Bağlı Köy Adlarının Toponimik Dağılımı

Grafikteki verilere göre Burdur ili Merkez ilçesine bağlı köylerin toponimik dağılımında ilk sırayı %49'luk oranla boy ve cemaat adları alır. Bu durum, insanların yerleşikleri yerlere aidiyet duygularını pekiştirmek istemeleriyle açıklanabilir. Boy ve cemaat adlarını %21'lik oranla yer şekilleri ve fiziki çevreyle ilgili adlar, %12'lik oranla suyla ilgili adlar, %8'lük oranla ise renkle ilgili adlar takip etmektedir. Diğerlerinin toplam oranı %10'dur.

Köy adlarının köken ve yapı bakımından görünümü ise şu şekildedir:

1. Türkçe kökenli kelimelerin çokluğu göze çarpmaktadır. Bunun yanında Arapça, Farsça, Moğolca ve Soğdca kökenli kelimeler de kullanılmaktadır.

2. Yapı bakımından, en çok sıfat tamlaması şeklinde oluşturulan birleşik yapılı adlara rastlanmaktadır. Bunun yanında ad tamlaması ve sıfat-fil grubu kuruluşundaki adlar da bulunmaktadır. Türemiş yapılı köy adlarında ise çoğunlukla {+CA}, {+CX} ve {+IX} eklerinin kullanıldığı görülmektedir.

Kısaltmalar

Ar.: Arapça

Far.: Farsça

İbr.: İbranice

Moğ.: Moğolca

Soğd.: Soğdca

T.: Türkçe

Kaynaklar

- Amanoğlu, E. (1999). Eski Türk Onomastiği Üzerine Notlar. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 61-67.
- Atalay, B. (1986). *Divanü Lûgat-it-Türk Dizini: Endeks*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. [= DLT]
- Boz, E. (2001). Ünsüz Düşme ve Kaybolmalarında Terim ve Tasnif Sorunu. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 600, 856-864.
- Buran, A. ve Alkaya, E. (2013). *Çağdaş Türk Lehçeleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Caferoğlu, A. (2011). *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. [= EUTS]
- Çevik, K. (2018). Taşkapı Köyü'nün Monografisi. *Dergi Ayrıntı, Gölleler Bölgesi Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 6(67), 5-12.
- Çevik, K. (2019). Yassığume Köyü Monografisi. *Dergi Ayrıntı, Gölleler Bölgesi Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 6(71), 22-29.
- Devellioğlu, F. (1996). *Osmancı-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydin Kitabevi. [= OTAL]
- Eraslan, K. (2012). *Eski Uygur Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yayınları. [= EUTG]
- Ercilasun, A. B. (2008). Oğuz Boy Adlarının Etimolojisi. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 9-25.
- Eren, H. (1999). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*. Ankara: Bizim Büro Basım Evi. [= TDES]
- Ergin, M. (2011). *Orhun Abideleri*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları. [= OA]

- Eyuboğlu, İ. Z. (1998). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*. İstanbul: Sosyal Yayınlard. [= TES]
- Gabain, A. von (1988). *Eski Türkçenin Grameri*. Ankara: TDK Yayınları. [= ETG]
- Gülensoy, T. (2007). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözlerin Köken Bilgisi Sözlüğü*, C. I-II. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. [= KBS]
- Güzel, Ş. (2018). *Tarihi Coğrafya Yönüyle 1841 Tarihli Nüfus Defterine Göre Burdur Şehri ve Çevresinin Nüfusu*. Yüksek Lisans Tezi. Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi.
- Halaçoğlu, Y. (2011). *Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar (1453-1650)*. İstanbul: Togan Yayıncılık.
- Harman, Ö. F. (2000). İlyâs. *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C. 22, s. 160-162). İstanbul: TDV Yayınları.
- Karaağaç, G. (2015). *Türkçenin Alıntılar Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları. [= TAS]
- Karaboran, H. (1984). Türkiye'de Mevkii Adları Üzerine Bir Araştırma. *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, 11-13 Eylül 1984, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara: Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları, 97-148.
- Kiepert, H. *Nouvelle Carte Générale des Provinces Asiatiques L'Empire Ottoman*. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/74/Nouvelle_carte_generale_des_provinces_asiatiques_de_L%27empire_Ottoman_%28Kiepert%2C_1883%29.jpg, [Erişim Tarihi: 04.11.2022].
- Korkmaz, Z. (1995). Eski Anadolu Türkçesinde Aslı Ünlü (Vocal) Uzunlukları. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar* (C. I, s. 443-458). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri: Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK Yayınları. [= TTG]
- Kuzucu, H. (2011). Burdur Suludere Köyü ve Şeyh Hamza Zaviyesi. <http://www.burdurtarihi.com/Suludere.pdf>, [Erişim Tarihi: 21.08.2022].
- Ögel, B. (2010). *Türk Mitolojisi*, I. Cilt. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Paçacıoğlu, B. (2016). VIII.-XVI. Yüzyıllar Arasında Türkçenin Sözcük Dağarcığı. İstanbul: Kesit Yayınları. [=TSD]
- Sarı, S. (2000). XVI. Yüzyılda Hamid Sancağı Yer Adları. Yüksek Lisans Tezi. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi.
- Sarı, S. (2008). XV-XVI. Yüzyıllarda Menteşe, Hamid ve Teke Sancağı Yörükleri. Doktora Tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Şahin, İ. (2007). Türkçe Yer Adlarının Yapısı Üzerine. A. Ü. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 32, 1-14.
- T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü - Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı (1993). *438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530) I: Kütahya, Kara-Hisâr-ı Sâhib, Sultan-önü, Hamîd ve Ankara livâları (Dizin ve Tipkibâsim)*, (haz. Ahmet Özkilinc vd.). Ankara, Yayın No: 13.
- T.C. Burdur Valiliği (1974). *Burdur 1973 İl Yıllığı: Cumhuriyetin 50. Yılında*, (ed. H. Tanış). Ankara: Güven Matbaası.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/86-13-16. "Bucak'ın Halebi köyunün, Burdur il merkezine bağlanması". <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=2>

[0022&Hash=7CAE8E701C558C05C042452F270D10DC35D4DCB38E62A8D9BDD95B3911F976A3&Mi=3](#) [Erişim Tarihi: 13.05.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/635-55-6. "Burdur ili Yeşilova ilçesi Merkez bucağına bağlı Ulupınar köyü idari bağlılığının, bu yerden çözülerek aynı ilin Merkez ilçesi Merkez bucağına bağlanması"

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=101565&Hash=5CDB3E31663424AEE88385E8EEB335410B3D55347E31A1D981D876BDCC65BA62&Mi=1](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/412-27-8. "Burdur'un Başmakçı köyünün aynı ilin Merkez bucağına bağlanması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=101790&Hash=85DA3DC98E772A3574F5B5CCBFAE3C4584FC5769E5F363A60FA025812B98B681&Mi=1](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/151-4-4. "Burdur'un Hacılar, Yassığüme, Yazı, Yarı, Karaçal, Boğaziçi, Karagent, Cinbilli ve İnar köylerinin merkez kazasına bağlanması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=27970&Hash=9768B5F601F5B3D35D03C2C78C8A41B75DDCA0FC6EDE560CB45B8116CB2240AC&Mi=2](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/416-49-4. "Burdur'un Kocapınar köyünün Merkez ilçeye bağlanması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=101442&Hash=34622B47129537E54919786E0EE73E836F09216D1AFC94BC1AD5E12C3F1DF346&Mi=1](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/333-9-18. "Burdur'un Kozluca köyünde belediye kurulması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=89797&Hash=40497B81029282954E2B321BEAB33BA2E3879BB876593B14FE3EF3FCFFFDBEDC&Mi=1](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/109-43-1. "Burdur'un merkez ilçesi ile Yeşilova kazası arasında bazı köylerin bağlılıklarının değiştirilmesi".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=21958&Hash=CB030ABC66465A269F40B11921A897E7117B6B00869137F3E5BF8D6422F8456E&Mi=2](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/247-32-3. "Burdur'un Yeşilova ilçesine bağlı Düber ve Aşağımüslimler köylerinin aynı ilin merkez ilçesine bağlanması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=73584&Hash=9FCD6D34F51D9C8D9986074271E0416CC39FF15A223332C5F40D3B2654BBA960&Mi=1](#), [Erişim Tarihi: 04.04.2023].

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/247-32-4. "Burdur'un Yeşilova ilçesine bağlı Kavacık köyünün aynı ilin merkez ilçesine bağlanması".

[https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=7](#)

[\[Erişim Tarihi: 04.04.2023\].](https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=26594&Hash=5334C7303692D47EE4D44778AA17EB9AE956F4899A85DC0220F016E98B92A252&Mi=1)

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, 30-11-1-0/161-11-14. "Isparta'nın Keçiborlu nahiyesine bağlı Küçük Başmakçı köyünün Burdur'un Yeşilova ilçesine bağlanması".

[\[Erişim Tarihi: 04.04.2023\].](https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=21921353&Hash=B856FC4896DD80E1FB7E946792F0187CFAE6DC4B56FB5104EBE1F58A78C4BB4C&A=2&Mi=1)

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, 253-10461/H-24-02-1237. "Hamidili sancağı dahilinde İrle kazasına tabi Kayıtlı aşireti perakendesinden Müslümanlar Cemaati ahalilerinin talebine binaen tekalif hakkındaki iddialarının marifet-i şerile mahallinde görülmesi"

[\[Erişim Tarihi: 18.06.2023\].](https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/BelgeGoster.aspx?ItemId=21921353&Hash=B856FC4896DD80E1FB7E946792F0187CFAE6DC4B56FB5104EBE1F58A78C4BB4C&A=2&Mi=0)

T.C. İçişleri Bakanlığı - İller İdaresi Genel Müdürlüğü (1968). *Köylerimiz: 1 Mart 1968 Gününe Kadar*. Ankara: Başbakanlık Basımevi. [= Köylerimiz 1968]

T.C. İçişleri Bakanlığı - İller İdaresi Genel Müdürlüğü (1982). *Köylerimiz 1981*. Ankara: Yenigün Matbaası.

Tekin, T. (1975). *Ana Türkçe Aslı Uzun Ünlüler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları. [= ATAUÜ]

Tekin, T. (2010). *Orhon Yazıtları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. [= OY]

Toparlı, R. - vd. (2014). *Kıpçak Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Tuna, O. N. (1960). Köktürk Yazılı Belgelerinde ve Uygurcada Uzun Vokaller. *TDAY Belleten 1960*, 213-282.

Tunç, B. (2018). Tek Parti İktidarında Burdur'da İdari Alanda Yapılan Düzenlemeler. *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 3, 320-335.

Türk Dil Kurumu (1995). XII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü, C. I-VIII. Ankara: TDK Yayınları. [= TS]

Türk Dil Kurumu (2009). *Türkiye'de Halk Ağızından Derleme Sözlüğü*, C. I-VI. Ankara: TDK Yayınları. [= DS]

Türkay, C. (2001). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaatler*. İstanbul: İşaret Yayınları.

Türkiye Cumhuriyeti Dâhiliye Vekâleti (1928). *Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları*. İstanbul: Hilal Matbaası. [= Köylerimiz 1928]

Umar, B. (1993). *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Umar, B. (2008). *Pisidia: Bir Tarihsel Coğrafya Araştırması ve Gezi Rehberi*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Ustaoğlu, Z. (2016). *XVI. Yüzyılda Alaiye, Hamid ve Teke Sancaklarında Nüfus ve Yerleşme*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Ünlü, S. (2013). *Çağatay Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.

Yıldız, O. (1999). Dilimizdeki Arapça ve Farsça Kökenli Kelimelerde Görülen Fonetik Değişimeler. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 321-338.

- Yıldız, O. (2021). Eski Türkçede Çok Heceli Kelimelerin Sonundaki /-IG/ Ses Öbeği Eski Anadolu Türkçesinde Nasıl /-I/ ve /-U/ Ünlülerine Dönüştü? *Oguz Bitig, Modern ve Tarihsel Oğuzca Üzerine Araştırmalar* (ed. Kenan Azılı - vd., s. 168-183). İstanbul: Bilge Kültür-Sanat Yayıncıları.
- Yusifov, Y. - Kerimov, S. (2017). *Toponominin Esaslari Üzerine Bir İnceleme* (çev. S. Yavuz). Ankara: Asos Yayıncıları.
- Zekiyev, M. Z. (2006). *Türklerin ve Tatarların Kökeni* (çev. A. Batur). İstanbul: Selenge Yayıncıları.